

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ* tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 16/05/2024

Öznur BARTİN
Halkın Milletvekili

Türkiye'de resmi verilere göre engelli birey sayısı yaklaşık 12 milyon civarındadır. Büyük bir azınlık olarak nitelenebilecek engelli bireylerin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca oluşturulan Ulusal Engelli Veri Sisteminde kayıtlı 179.867'si işitme engelli bireylerden oluşmaktadır. İşitme engellilerin sorunları eğitim, toplumsal hayat, çalışma, sağlık ve kültür alanında artarak devam etmektedir. İşitme engelli bireyler, işitme kaybı nedeniyle günlük yaşamlarında zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır. İletişimde yaşadıkları güçlükler, eğitim ve istihdam fırsatlarından yoksun kalmaları, eğitim kurumlarının ve iş yerlerinin, işitme engelli bireyler için uygun ortamlar sağlamakta yetersiz kalması, sosyal izolasyon ve ayrımcılık gibi sorunlar, işitme engelli bireylerin yaşam kalitesini olumsuz etkileyen zorluklardan bazılarıdır. İşitme engelli bireyler de diğer bireyler gibi toplumda tam ve eşit katılım hakkına sahip oldukları unutulmamalıdır. Bu haklar, Uluslararası İnsan Hakları belgeleri, Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi ve birçok ülkenin yasalarında açıkça belirtilmiştir. İşitme engelli bireylerin hayatlarını kolaylaştırmak ve haklarını korumak için çeşitli yapılması gereken yasal düzenlemeler arasında eğitim hakkından yararlanabilmeleri için işitme engelli çocukların erken yaşta tanı ve müdahale ile desteklenmesi ve eğitimlerinin sağlanması ve işitme cihazlarına erişimlerinin taraflarına sağlanması, istihdam alanında büyük bir zorluk yaşayan işitme engellilere yönelik iş yerlerinde ayrımcılığın önlenmesi, işitme engelli bireylerin işe alınmalarını ve kariyer yapmalarını kolaylaştırmak, iş hayatında başarılı olmaları için gereken desteklerin sağlanması, sağlık hizmeti sunan kuruluşların işitme engelli bireyler için uygun işitme yöntemleri sağlamaları ve gerekli durumlarda bir işaret dili tercümanı temin etmeleri önemlidir. Ana iletişim dili işaret dili olan işitme engelli bireylerin hizmetlere erişimlerini kolaylaştırmak ve iletişimde yaşadıkları zorlukları azaltmak amacıyla kamu kurumlarında işaret dili bilen personel sayısının artırılması, doğru ve etkili iletişimin sağlanması için bu dilin bilinmesi ve kullanılması gerekmektedir. Kamu kurumlarında İşaret dili bilen personelin bulunması, işitme engelli bireylerin birçok hizmetten daha etkin bir şekilde yararlanmalarını sağlayacak ve hizmetlerine erişimlerini kolaylaştıracaktır. Kamu kurumlarında işaret dili bilen personel sayısının artırılması için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması ve bu konuda ilgili bakanlıklara gerekli talimatın verilmesi, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında işaret dili tercümanı istihdamı sağlanması amacıyla bütçe oluşturulması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Ülkemizde İşitme engellilerin sorunlarının giderilmesinde ve kamu hizmetlerine erişim noktasında yaşamlarını kolaylaştırmak adına alınan önlemler nelerdir?
2. Türkiye genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan İşaret Dili Tercümanı sayısı kaçtır?
3. Kamu personeli alımlarında İşaret Dili Tercümanı atamasına ilişkin ayrılan kadro sayısı kaçtır?
4. İşaret dilinin yaygınlaştırılması ve kamuoyunda işitme engelli bireylere yönelik farkındalık yaratılmasına ilişkin yürütülen çalışmalar nelerdir?
5. Türkçe için işaret dili yaygınlığının yanı sıra Kürtçe, Çerkesce, Arapça ve diğer diller için işaret dilinin yaygınlaştırılması adına yürütülen çalışmalar nelerdir?
6. Kamuda acil durumlar için işitme engelli bireylere yönelik ne gibi iletişim planı bulunmaktadır?
7. İşaret Dili Tercümanlarına yönelik Tercümanlık Hizmetine Erişim", "Dijital Tercümanlık Hizmetleri", "Tercümanların Özlük Hakları" ve "Tercümanların Eğitimi ve Mesleki Gelişimleri" ne ilişkin yürütülen çalışmalar nelerdir?